

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Kateřina Patová**

NÁZEV PRÁCE: **Vývoj konceptu pásma otřesu v teorii Saula B. Cohena**

HODNOTIL: *Lubomír Lupták*

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Autorka si za cíl svojej práce stanovila mapovať vývoj konceptu pásma otrasu v diele Saula B. Cohena na základe obsahovej analýzy jeho diel. Pri dosahovaní vymedzeného cieľa si vymedzila pomocné výskumné otázky zacielfujúce sa na vývoj jeho teórie v revidovaných verziách jeho textov, definičné znaky konceptu a príčiny jeho zmien a v neposlednom rade, platnosť teórie v súčasnosti. Vo vzťahu k otázkam vidím isté formulačné nedostatky - prvá z nich je prakticky totožná s cieľom práce a javí sa ako nadbytočná, posledná zasa nastoľuje pomerne problematické videnie role geopolitických teórií a makroteórií vo všeobecnosti (a tiež sa javí ako zbytočná). Čo presne má u Cohena znamenať, že teória je "platná" a akým spôsobom to chce autorka bez využitia experimentu (a skutočne si neviem predstaviť jeho dizajn a realizáciu) určovať? Nebolo by vhodnejšie hovoriť o užitočnosti a vysvetľovacej hodnote teórie? Cieľ sa však autorke podarilo navzdory týmto nedostatkom podarilo naplniť.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnosť, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Autorka si zvolila dobre prístupnú tému, ktorej náročnosť spočíva predovšetkým v schopnosti previesť systematickú obsahovú a kontextuálnu analýzu pramenných a sekundárnych textov. Zvolila si techniku obsahovej analýzy, ktorá sa javí vo vzťahu k stanovenej ambícii ako dobrá voľba, bohužiaľ však nevenuje žiadny priestor diskusii toho, aký konkrétny typ/aké konkrétne typy obsahovej analýzy využíva, ako konkrétne ju prevádzala, na základe akých kritérií tvorila korpus a ako s ním pracovala. Tento nedostatok sa prejavuje v tom, že od analyzovanej matérie autorka nemá príliš veľký odstup a skôr, než by sa zameriavala na Cohenov diskurz a pokúšala sa ho rozmeniť na drobné, sama sa doň zapája. Niektoré pasáže v úvodných kapitolách venované geopolitickým trivialitám sa mi javia ako nadbytočné a nevidím ich súvislosť so spracovávanou témou (či presnejšie, ak by sa v práci nenachádzali, nič vážne by sa nestalo) - samozrejme, je zmysluplné vytvoriť pre Cohenovo geopolitické myslenie istý historický kontext, no nie je nutné to robiť formou opätovného prerozprávania základných rysov starých geopolitických teórií, to predsa už dávno a mnohokrát spravili iní autori. Ušetrený priestor mohol byť venovaný napríklad diskusii metodológie, alebo, čo by bolo ešte lepšie, diskusii základných historických faktorov a dobových reprezentácií, z ktorých Cohenovo myslenie čerpalo. Tak, ako je práca napísaná, sa Cohenovo myslenie totiž javí ako oddelené od dominantných politických ideológií, sporov a studenovojsnových legitimizácií geopolitickej praxe, teda od vlastného kontextu, a deklarovaná obsahová analýza sa skôr blíži stručnej a selektívnej sumarizácii základných bodov jeho jednotlivých diel (čo však nie je príliš ďaleko od deklarovaného cieľa práce, takže to nemusí byť nevyhnutne nahliadané ako vážny problém). Záver práce je dobre spojený s jadrom a prezentuje nebanálne výstupy týkajúce sa vývoja Cohenovho geopolitického myslenia, hoci by mu osožila rezignácia na hodnotenie "platnosti" teórie, ktoré vlastne nie je založené na ničom inom, než na veľmi

selektivnej a miestami trochu lyrickej a vágnej textovej argumentácii (ktorá "platnosť" teórie z definície nie je schopná určiť).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Formálna úprava je prijateľná, autorkin jazyk je zrozumiteľný a dobre čitateľný, text je dobre štruktúrovaný., hoci by som z neho vypustil niektoré kapitoly (vid'. vyššie). Objem preklepov, gramatických chýb a štylistických prehmatov nie je príliš vysoký, hoci miestami text trochu štylisticky viazne (čo je možno spôsobené anglikanizáciou autorkinho jazyka vyvolanou spracovávaním veľkého množstva anglických textov). Práca so zdrojmi sa javí ako korektná, zdrojová základňa je dostatočne bohatá, hoci sa zdá, že v práci zmieňovaná kritická geopolitika sa na obsahu príliš neprejavila.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění níže uvedeného hodnocení)

Autorka predložila diplomovú prácu, ktorá je napriek vyššie zmieneným nedostatkom obhájiteľná. Silná stránka práce je predovšetkým v tom, ako hlboko autorka dokázala preniknúť do Cohenovho geopolitického myslenia, slabiny potom vidím v nedostatočnom kritickom odstupe, súvisiacej kontextualizácii jeho diela a metodologickej netransparentnosti.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři)

Bolo by skvelé, ak by autorka mohla spoločne s komisiou diskutovať základné faktory, ktoré ovplyvnili vývoj Cohenovho geopolitického myslenia, a popri tom sa zacieliť, do akej miery sa jeho koncepty javia ako prítomné (či naopak neprítomné) v americkej zahraničnej politike.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

MEZI VELMI DOBŘE A DOBŘE

DATUM: 23. května 2016

PODPIS: